

QARATAL

Жетісу және Алматы облысының қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық газеті
Общественно-политическая, социально-экономическая газета Жетісу и Алматинской областей



Газет 1932 жылдың мамырынан бастап шығады
Газета издается с мая 1932 года

www.qaratalnews.kz
karatal_1932@mail.ru

№ 1 (7824), 13 қаңтар 2023 жыл,
жұма

ТАҒАЙЫНДАУ

«AMANAT» партиясы Жетісу облыстық филиалының атқарушы хатшысы Арын Арыстанғали Қадырұлының бұйрығымен Тасыбаев Руслан Шоғалұлы «AMANAT» партиясы Қаратал аудандық филиалының атқарушы хатшысы болып тағайындалды.

Тасыбаев Руслан Шоғалұлы 1978 жылы дүниеге келген. Білімі жоғары. Жолдасбеков атындағы экономика және құқықтану академиясын «Құқықтану» мамандығы бойынша бітірген. Еңбек жолын «Үштөбе өндірістік-механикалық зауытында» іс-жүргізуші болып бастаған. Басқа салада да адал еңбек еткен. Атап айтқанда, «Қаратал ауданының ішкі саясат бөлімі» ММ-нің бас маманы, Қаратал ауданы әкімі аппаратының бас маман, заңгері және Қаратал ауданы, Балпық ауылдық округінің әкімі қызметін абыроймен атқарған.



Баспасөз

«АЛАТАУ АРАЙЫНА» АҚ ЖОЛ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жарлығымен Алматы облысы екіге бөлінді. Өзендер өрнектеген өлкенің бір пұшпағы Жетісу облысының еншісіне берілді. Осы тұста 100 жылдан аса тарихы бар қазақ баспасөзінің атасы «Jetisú» газеті жаңадан құрылған облыстың ақпарат айдынына айналып, орталығы Қонаев қаласы болған Алматы облысынан «Алатау арайы» деген жаңа газет өмірге келді.

Ұзақ жыл бір басылымда еңбек еткен ұжым да бөлінуге тура келді. Қызығы мен қиындығы қатар жүретін журналистика саласында бір сапарлас болған әріптестеріміз жаңадан ашылған «Алатау арайы» газетінің көш-керуенін бастады. Төрт ай ата басылым «Jetisú»-дың құшағында оқырманымен қауышып келген «Алатау арайы» еншісін алып бөлініп шыққан үлкен ұлдай өз шаңырағын көтерді. Керегесі кең, уығы бекем, шаңырағы биік болсын руханият ордасының. Қарымды қаламгер әріптестеріміздің оқырманы көп болғай!

Облысымыз бен газетіміз бөлінгенмен мақсатымыз бір, тілегіміз ортақ. Осы тұста «Алатау арайына» ақ жол тілеп, бірауыз ілтипатымызды білдіргіміз келеді. Өздеріңізді қанаттандырған «Jetisú»-дың жасын берсін, қадірлі әріптестері!

«Jetisú» газетінің ұжымы



Общество

В ОБЛАСТИ ЖЕТІСУ ОТКРЫЛАСЬ НОВАЯ ГАЗЕТА – «ВЕСТНИК ЖЕТІСУ»

Прошла презентация первого выпуска областной газеты «Вестник Жетісу». Представить новое издание представителям СМИ на площадку РСК прибыли главный редактор газеты «Огни Алатау» Хасан Еспанов, а также заместитель главреда Забира Сайдильдина.

По словам спикеров, в связи с делением Алматинской области возникла необходимость передислоцировать редакцию газеты «Огни Алатау». И если для государственных органов и учреждений этот процесс занял более короткий период времени, то для газеты «Огни Алатау» этот процесс продлился почти полгода.



«Здесь есть объективные причины. Это обязательство и ответственность перед подписчиками. Подписчиков около 10 тысяч, которые проживают как в Алматинской области, так и в области Жетісу. Поэтому до конца 2022 года обязательства газеты выполнены. После в области Жетісу возникла необходимость создать аналог газеты «Огни Алатау», официального печатного органа. Этот печатный орган был разработан нашим творческим коллективом. Мы совместно с журналистами, дизайнерами, верстальщиками работали над этим изданием. Аким области Жетісу Бейбит Оксикбаевич лично нас поддержал. И было принято решение создать новую газету, абсолютно с нуля и назвать ее «Вестник Жетісу». Наименование газеты также было поддержано акимом Жетісу», - сказал Хасан Еспанов.

Всего в области Жетісу на сегодня действуют сотни СМИ. В том числе 10 районных газет, 5 республиканских каналов, областное радио и телевидение, каждое из которых вносит свой вклад в развитие информационного поля региона. Новое печатное издание - общественно-политическая и социально-экономическая газета «Вестник Жетісу» будет выходить в свет 3 раза в неделю - во вторник, четверг и субботу. Газета зарегистрирована в Комитете информации Министерства информации и общественного развития РК. В печатном издании будут работать свыше 25 человек - это журналисты, фотокорреспонденты, дизайнеры-верстальщики, корректоры, сеть собственных корреспондентов по районам. В обозримом будущем будет разработан веб-сайт газеты, который станет работать как самостоятельное сетевое издание со своими страницами в социальных сетях. Тематика издания будет включать в себя всестороннее освещение многогранной жизни области Жетісу.

«Я глубоко убеждена, что газета «Вестник Жетісу», сформированная дружной командой мастеров пера и печатного дела, в скором времени войдет в число ведущих изданий страны и станет носителем высокой культуры, нравственности, объективности и высокого профессионализма, став зеркалом нашей с вами многогранной жизни», - подытожила брифинг Забира Сайдильдина.

Наш корр.

Назар аударыңыз!

ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР БОЙЫНША ТЕГІН КЕҢЕС БЕРЕДІ



Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің құқықтық ақпараттық қызметі тәулік бойы, үзіліссіз және демалыссыз тегін анықтамалық, консультациялық қызметтер көрсетуді, құқықтық мәселелер және мемлекеттік қызметтер көрсету бойынша кеңес беруді, ҚР-ның қолданыстағы заңнамаларының ережелерін түсіндіруді жүзеге асырады. Сондай-ақ, мемлекеттік органдар туралы байланыс мәліметтерін ҚР Әділет министрлігінің құрылымдық бөлімшелері басшыларының деректерін ұсынады.

Консультативтік қызмет көрсету:

- Қазақстан бойынша стационарлық телефон нөмірі: 119;
- Астана қаласының тұрғындары үшін: 8(7172) 58-00-58 (желі операторының тарифына сәйкес);
- Whatsapp мессенджері арқылы +7708-693-56-31;
- «Әділет» Нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесінде «виртуалды кеңесшісі» виджетінің чат-

бот модуляциясы арқылы;

-ҚР Әділет министрлігінің сайтындағы «Сұрақ-жауап» айдарлары арқылы жүзеге асырылады.

«ҚАРАТАЛ-АҚПАРАТ»

Салық

БІРЫҢҒАЙ МІНДЕТТІ ТӨЛЕМ

такси жүргізушілері мен курьерлер арнайы салық төлейтін болады

Енді такси жүргізушілері мен онлайн қызмет көрсететін курьерлер үшін арнайы салық енгізіледі. Бұл туралы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Тамара Дүйсенова мәлімдеді.

Министрдің айтуынша, Салық кодексіне шағын кәсіпкерлік субъектілерінің қызметкерлеріне бірыңғай міндетті төлемді енгізуге қатысты түзетулер енгізіледі. Осылайша 2023 жылы салық жүктемесін 33-тен 20%-ға дейін төмендету жоспарланып отыр. «Еңбек қызметін Яндекс Такси, Глово және т.б. сияқты онлайн платформалар арқылы жүзеге асыратын тұлғалар үшін арнайы салық енгізіледі. Сонымен бірге, салық агенттері тиісті төлемдерді жүзеге асыратын онлайн платформа операторларын анықтауы керек», - деп түсіндірді Тамара Дүйсенова. Қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан сақтандыратын жұмыс берушілер үшін сақтандыру тарифтерін төмендету қарастырылған. «Тарифтерді төмендету бойынша қабылданған шаралар Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан және сақтандыру ұйымдарынан төленетін әлеуметтік төлемдердің көлемін кезең-кезеңімен ұлғайтумен ұштасады. Осылайша келесі жылдан бастап жұмысынан айырылған азаматтар 6 айға дейін бұрынғы табысының 45% мөлшерінде Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан төлемдер алады», - деді Тамара Дүйсенова.



Өз тілшіміз

ҚАРАТАЛ АУДАНДЫҚ САЙЛАУ КОМИССИЯСЫ

Қаратал аудандық мәслихатының депутаттарын сайлау жөніндегі бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша округтік сайлау комиссияларын құру туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Конституциялық заңының 10-бабының 3-тармағына сәйкес, және Қаратал аудандық сайлау комиссиясының 2022 жылғы 29 желтоқсандағы № — «Қаратал аудандық мәслихатының депутаттарын сайлау бойынша аумақтық сайлау комиссияларын құру туралы» қаулысына сәйкес ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қаратал аудандық мәслихатының депутаттарды сайлау бойынша тиісті бірмандаттық аумақтық сайлау округтерінде 12 округтік сайлау комиссиялары құрылсын.
3. Қаратал аудандық мәслихатының депутаттарын сайлау жөніндегі бірмандаттық аумақтық сайлау округтерінің округтік сайлау комиссияларының құрамын қалыптастыру үшін қаулы Қаратал аудандық мәслихатына жіберілсін.
4. Осы қаулы Қаратал аудандық сайлау комиссиясының интернет-ресурсында және «Қаратал» газетінде орналастырылсын.
5. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Аудандық сайлау комиссиясының төрағасы Б. Берлінбаев

Аудандық сайлау комиссиясының хатшысы А. Истыбаева

2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 28 Қаулы Үштөбе қаласы

Қаратал ауданы бойынша учаскелік сайлау комиссиясын құру туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 10-бабының 3-тармағына, 17-бабының 1-тармағына, Жетісу облыстық аумақтық сайлау комиссиясының 2022 жылғы 5 желтоқсандағы № 50-1 «Жетісу облысында дауыс беруге арналған учаскелердің бірыңғай нөмірлерін белгілеу туралы» қаулысына жәнеҚаратал ауданы әкімінің 2022 жылғы 29 желтоқсандағы №09«Қаратал ауданы бойыншадауыс беруді өткізу және санау үшін сайлау учаскелерін құру туралы» шешіміне сәйкес, Қаратал аудандық аумақтық сайлау комиссиясы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қаратал ауданы бойынша осы Қаулының қосымшасына сәйкес реттік нөмірі 143, жалпы саны 1 учаскелік сайлау комиссиясы құрылсын.
2. Осы қаулы Жетісу облыстық сайлау комиссиясына және Қаратал аудандық мәслихатына жіберілісін.
3. Осы қаулы Қаратал аудандық сайлау комиссиясының интернет-парақшасында жариялансын.

Аудандық сайлау комиссиясының төрағасы Б. Берлінбаев

Аудандық сайлау комиссиясының хатшысы А. Истыбаева

2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 29 Қаулы Үштөбе қаласы

Қаратал аудандық сайлау комиссиясының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 29 қаулысына қосымша

Қаратал ауданы бойынша жаңдан құрылған сайлау комиссиялары			
Р/с	Комиссия атауы	Комиссия мүшелерінің саны	Ескертпе
1.	№ 143 сайлау учаскесінің учаскелік сайлау комиссиясы	5	
	Барлығы:	5	

Жалғасы 6-бетте

КАРАТАЛЬСКАЯ РАЙОННАЯ ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ

Об образовании окружных избирательных комиссий по одномандатным территориальным избирательным округам по выборам депутатов Каратальского районного маслихата

В соответствии с пунктом 3 статьи 10 Конституционного закона «О выборах в Республике Казахстан» и постановлением Каратальской районной избирательной комиссии № 27 от 29 декабря 2022 года «Об образовании территориальных избирательных округов по выборам депутатов Каратальского районного маслихата» Каратальская районная избирательная комиссия ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Образовать 12 окружных избирательных комиссий в соответствующих одномандатных территориальных избирательных округах по выборам депутатов Каратальского районного маслихата.
2. Направить постановление в Каратальский районный маслихат для формирования составов окружных избирательных комиссий одномандатных территориальных избирательных округов по выборам депутатов Каратальского районного маслихата.
3. Разместить настоящее постановление на интернет-ресурсе Каратальской районной избирательной комиссии и в газете «Каратал».
4. Настоящее постановление вводится в действие со дня его подписания.

Председатель районной избирательной комиссии Берлинбаев Б.

Секретарь районной избирательной комиссии Истыбаева А.

Постановление № 28 от 30 декабря 2022 года город Уштобе

Об образовании участковой избирательной комиссии в Каратальском районе

В соответствии с пунктом 3 статьи 10, пунктом 1 статьи 17 Конституционного Закона Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан» и на основании постановления областной территориальной избирательной комиссии области Жетісу от 5 декабря 2022 года за № 50-1 «Об установлении единой нумерации участков для голосования в области Жетісу», решения акима Каратальского района от 30 декабря 2022 года за № 09 «Об образовании избирательных участков для проведения голосования и подсчета голосов по Каратальскому району» Каратальская районная территориальная избирательная комиссия ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Образовать в Каратальском районе 1 участковую избирательную комиссию с порядковым номером 143 согласно приложению настоящего Постановления.
2. Направить настоящее постановление в областную избирательную комиссию области Жетісу и Караткий районный маслихат.
3. Разместить настоящее постановление на интернет-странице Каратальской районной избирательной комиссии.

Председатель районной избирательной комиссии Берлинбаев Б.

Секретарь райнойной избирательной комиссии Истыбаева А.

Постановление № 29 от 30 декабря 2022 года город Уштобе

Приложение к постановлению Каратальской районной территориальной избирательной комиссии от 30 декабря 2022 года № 29

Вновь образованная избирательная комиссия по Каратальскому району			
Р/с	Наименование комиссии	Количество членов комиссии	Примечание
1.	Участковая избирательная комиссия избирательного участка № 143	5	
	Всего:	5	

Продолжение на 7 странице

КЕРЕК ДЕРЕК

2023 ЖЫЛҒЫ АТАУЛЫ КҮНДЕР

Қожа Ахмет Яссауидің туғанына – 930 жыл.

Қожа Ахмет Яссауи – суфизм поэзиясының негізін қалаушы, барлық Шығыс мұсылмандарының рухани тәлімгері және діни жетекшісі. Ақын, ойшыл, ғұлама 1093 жылы Ясы қаласында дүниеге келген. Ұстазы – Арыстан баб. Оның бүгінгі ұрпаққа жеткен көлемді шығармасы – «Диуани хикмет».

Сұлтан Бейбарыстың туғанына – 800 жыл.

Қарапайым құлдан, мемлекет билеушісіне дейін көтерілген Мәмлүк мемлекетінің төртінші сұлтаны. Тарихқа сүйенсек, Бейбарыстың руы – қыпшақ, ол қазіргі Атырау облысының аумағында туылған. XIII ғасырдың 40-шы жылдарында, Дешті-Қыпшақ мемлекетіне моңғол әскері шабуыл жасап, тұтқынға түскен. 1260 жылы Күтіз сұлтан қайтыс болған соң, Бейбарыс таққа отырады.

Ұлы жүздің биі Төле бидің туғанына – 360 жыл.

Дулат тайпасының жаныс руынан шыққан Төле би 1663 жылы қазіргі Жамбыл облысы, Шу өңірінде туған. Үш жүзге төбе би болған Төле би өзінің әділдігі мен шешендімен танымал. Төле би Тәуке ханның, Абылай ханның тұсында ел арасындағы әртүрлі дауларды шешуге атсалысқан.

Бұқар жыраудың туғанына – 330 жыл. Бұқар жырау Қалқаманұлы – XVIII ғасырдағы қазақ әдебиетінің ең көрнекті өкілдерінің бірі. Қазақ жырауы, мемлекет қайраткері 1668 жылдар шамасында туған. Абылай ханның ақылшы, биі болған. Жұрт оны «Көмекей әулие» деп атаған. Бұқар жырау шығармалары халықты отансүйгіштікке, бір орталыққа бағынған іргелі ел болуға шақырады.

Қазақтың ұлы ханы Абылайдың туғанына – 310 жыл.

Абылай хан (шын есімі Әбілмансұр) – 1771-1781 жылдар аралығында билік құрған Қазақ хандығының 18-ші ханы. Қазақ Ордасының тарихындағы ең ұлы хандардың бірі. Арғы тегі Ақ Орданың негізін қалаған Орда Ежен ханнан бастау алады. Абылай онымен қоса Ұрыс хан, Барақ хан, Әз-Жәнібек хан сияқты билеушілердің тікелей ұрпағы. Абылай хан қазақ тарихындағы бірегей тұлға Кеңесары ханның атасы.

Қазақтың батыры Махамбет Өтемісұлының туғанына – 220 жыл.

Махамбет Өтемісұлы – қазақ халқының азаттығы, теңдігі жолында, ақ найзасымен, азаткер асқақ жырымен, қасық қаны қалғанша күрескен, тіпті сол жолда құрбан болған әрі батыр, әрі, ақын. Қазақтың көрнекті ақыны 1836-1838 жылдары Исатай Тайманов бастаған шаруалар қозғалысын ұйымдастырушы тарихи қайраткер тұлғалардың бірі.

Шәкәрім Құдайбердіұлының туғанына – 165 жыл.

Шәкәрім Құдайбердіұлы – ақын, жазушы, философ, тарихшы, композитор. Абаймен замандас, әрі інісі, әрі ол негізін салған реалистік әдебиет дәстүрлерін алға апарушы ізбасары.

Ұлт-азаттық көтерілісі қолбасшысы Амангелді Имановтың туғанына – 150 жыл.

Аманкелді Үдербайұлы Иманов – қазақ халқының батыры. Қазақстанда 1916 жылы орын алған Ұлт-азаттық көтерілістің басшысы. Торғай уезі Қайдауыл болысының 3-ауылында кедей шаруа отбасында туған.



1918 жылы Компартия мүшесі болған.

Ұстаз, жазушы Спандияр Көбеевтің туғанына – 145 жыл.

Қазақ жазушысы, қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі Спандияр Көбеев – 1878 жылы Қостанай облысы, Меңдіқара ауданында дүниеге келген.

Алаш қозғалысының мүшесі Мағжан Жұмабаевтың туғанына – 130 жыл.

Мағжан Бекенұлы Жұмабаев – 1893 жылы 25 маусымда Солтүстік Қазақстан облысы, қазіргі Мағжан Жұмабай ауданы, Сасықкөл жағасында дүниеге келген. Алаш қозғалысының қайраткері, ақын, қазақ әдебиетінің жарық жұлдызы.

Ақын Сұлтанмахмұт Торайғыровтың туғанына – 130 жыл.

Сұлтанмахмұт Торайғыров – XIX ғасырдың аяғы XX ғасыр басында қысқа да, қиын тағдыр кешкен парасатты, демократ, реалист-ақын.

«Қазақ» газетінің шыққанына 110 жыл.

«Қазақ» газеті – 1913-1918 жылдары Орынбор қаласында жарияланып тұрған қоғамдық-саяси және әдеби-мәдени басылым. Газеттің алғашқы нөмірі 1913 жылы 2 ақпанда шыққан. 1915 жылға дейін аптасына бір рет, одан кейін екі рет шыққан. Газет тарихында 265 нөмірі жарық көрген. «Қазақ» газетін шығаруды ұйымдастырған – Ахмет Байтұрсынұлы.

«Абай» журналының шыққанына 105 жыл.

«Абай» журналы 1918 жылдың ақпан-қазан аралығында қазіргі Семей қаласында жарық көрді. Бұл журнал ақын Абай Құнанбайұлының құрметіне арналған. Ағартушылық бағытты ұстанды. Редакторы – Жүсіпбек Аймауытов. «Абай» журналында Алаш зиялыларының ағарту бағытында түрлі мақаласы жарық көрді. Алғашқы саны 900 данамен шыққан. «Абай» журналының алғашқы сандары шамамен 16-21 беттен тұрған.

Көрнекті жазушы Қасым Қайсеновтің туғанына – 105 жыл.

Қазақстанның Халық Қаһарманы, Халықаралық Фадеев атындағы сыйлықтың лауреаты, партизан-жазушы, Ұлы Отан соғысының ержүрек батыры, халқымыздың біртуар перзенті – Қасым Қайсенов 1918 жылы 23 сәуірде Шығыс Қазақстан облысының Ұлан ауданында дүниеге келген.

Жазушы Фафу Қайырбековтің туғанына – 95 жыл.

Фафу Қайырбеков 1928 жылы 15 тамызда Қостанай облысы, Торғай қаласында дүниеге келген.

Жазушы, драматург Қалтай Мұхамеджановтың туғанына – 95 жыл.

Жазушы 1928 жылдың 24 желтоқсанында Қызылорда облысының Тереңөзек ауданындағы Шіркейлі ауылында дүниеге келген.

Жазушы Оралхан Бөкейдің туғанына – 80 жыл.

Қазақ әдебиетінің XX ғасырдағы жарық жұлдыздарының бірі – Оралхан Бөкей 1943 жылы 28 қыркүйекте Шығыс Қазақстан облысы Катонқарағай ауданына қарасты Шыңғыстай ауылында дүниеге келген.

Мұрат Әуезовке – 80 жас.

Мұрат Мұхтарұлы Әуезов – 1943 жылы қаңтар айының 1 жұлдызында Жамбыл облысы, Меркі кентінде дүниеге келген. Ол – мәдениеттанушы-ғалым, дипломат, мемлекет және қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Тарлан сыйлығының лауреаты, филология ғылымдарының докторы, ҚР Журналистика академиясының академигі, заңғар жазушы Мұхтар Омарханұлы Әуезовтің ұлы.

Төңгөнің қолданысқа енгеніне – 30 жыл.

1993 жылдың 15 қарашасында Қазақстанның Ұлттық валютасы теңге айналымға енді.

Жерлесіміз, жазушы Кемел Тоқаевтың туғанына – 100 жыл.

1923 жылы 2 қазанда Алматы облысының Қаратал ауданында туған. Ұлы Отан соғысының ардагері. 1948 жылы Қазақ мемлекеттік университетін бітірген. «Лениншіл жас» (қазіргі «Жас Алаш»), «Қазақстан пионері» (қазіргі «Ұлан»), «Социалистік Қазақстан» (қазіргі «Егемен Қазақстан») газеттері редакцияларында жауапты қызметтер атқарған.

1960-1977 жж. Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі «Ведомостарының» бас редакторы болған, 1980-1984 жж. Қазақстан Жазушылар одағының әдеби кеңесшісі болған. Кеңес чекистері тақырыбына арналған оннан астам кітабы қазақ және орыс тілдерінде басылып шықты. Қазақстан Жазушылар одағы мен Қазақ КСР Ішкі істер министрлігі жариялаған әдеби бәйгелерде бірінші бәйге алып, төрт мәрте лауреат атанды (1956, 1972, 1977,

1980). «Қызыл комиссар», «Қылмыскер кім?» және «Сиқырлы сырлар» деп аталатын пьесалардың да авторы.

Ұлы Отан соғысының I және II дәрежелі ордендерімен, екі мәрте «Ерлігі үшін» медалімен және басқа көптеген медальдармен, Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Құрмет Грамоталарымен, КСРО Ішкі істер министрлігінің Құрмет Грамотасымен және омырауға тағатын арнаулы белгісімен марапатталған. Көптеген шығармалары бар.

Жерлесіміз, актриса Бикен Римованың туғанына – 100 жыл.

Бикен Ырымқызы Римова 1923 жылдың 1 қаңтарында қазіргі Алматы облысы, Қаратал ауданы, Қанабек ауылында дүниеге келген. Қазақ КСР-інің халық артисі (1966). Ойнаған рольдері: Ғ.Мүсіреповтің «Ақан Сері - Ақтоқты» трагедиясындағы Мәрзия (1942), актриса кезінде. Сәуле (Ә.Әбішев, «Достық пен махаббат», «Күншілдік»), Фарида (Ә.Тәжібаев, «Жалғыз ағаш орман емес»), Қамаш (М.Иманжанов, «Менің махаббатым»), Гайни (Т.Ахтанов, «Күтпеген кездесу»), Еңлік (М.Әуезов, «Еңлік-Кебек») т.б. рөлдерді орындап, қазақ сахнасында замандастар образын жасауға елеулі үлес қосты.

Кеңес Одағының Батыры Иван Васильевич Косенковтың туғанына – 100 жыл.

Иван Косенков 1923 жылы туған. Әкесінен ерте айырылған 16 жастағы жас жігіт ұжымшарда еңбек етіп, отбасын асырайды. 1941 жылы Кеңес әскері қатарына шақыртылды. Днепро өзенін кесіп өткен кездегі көрсеткен ерлігі оның даңқын шығарды. Сол жолы артиллериялық есепте екі адам ғана қалады, олар – Иван Косенков пен оның жолдасы Михаил Голяков. Екеуі бір апта бойы снарядпен үш танкіні, машинаны, бронетранспортерді жойып, жаумен кескілескен айқас жүргізді. Кейін Запорожьеде де осындай айқаста ерлік көрсетті.

1944 жылғы 22 ақпанда оның дивизиясына КСРО Жоғарғы Кеңесі Президиумының жарлығы оқылды: оған Днепрді кесіп өту кезінде неміс-фашистік басқыншылармен айқаста ерлік көрсеткені үшін Кеңес Одағының батыры атағы берілді.

1944 жылы Косенков демобилизацияға ұшырады. Өмірінің соңына дейін Үштөбе қаласында тұрды. Зейнетке шығар алдында тракторист, одан кейін Алматы станциясында ағаш отырғызу қорғанысында ағаш культураларының мастері болып жұмыс істеді.

Жерлес, ақын Қайрат Әлімбектің туғанына – 60 жыл.

Қайрат Әлімбек 1963 жылдың 16 маусымда Алматы облысы, Панфилов ауданы, Үшарал ауылында дүниеге келген. Кейіннен Қаратал ауданы, «Новый Мир» совхозына көшіп келген. 1985 жылы ҚазМҮДің журналистика факультетін бітірген. Аудандық, облыстық, республикалық деңгейдегі БАҚ- да қызмет істеген.

Тұңғыш өлеңдер жинағы 1989 жылы «Жалын» баспасынан «Сезімнің гүлі» деген атпен жарық көрген. Одан бері ақын қаламынан «Жоқ іздеген жігітпін» (1994, «Жалын»– «Газет»), «Намыс найзагері» (2000, «Нұрлы өлем»), «Махаббатстан» (2003, «Үш қиян») өлең кітаптары туды. Бірнеше өлеңдері ұжымдық жыр жинақтарына енген. Қазақстан Жастар одағы сыйлығының иегері (1994).

Қаратал ауданың орталық кітапханасы

ҚАҢТАР АҚИҚАТЫ: ДЕРЕК ШЕН ДӘЙЕК

Міне, күні кеше ғана қарсы алған 2023 жылымыздың алғашқы апталары да өтіп барады. «Күнтізбелік жаңа жылдың алғашқы аптасы несімен есте қалды?» дегенде, күні кеше – 5 қаңтарда өткен Мәжілістің жиыны ойға оралады. Отырыс тәуелсіз Қазақстан тарихындағы ең бір қатерлі де қасіретті кезеңге айналған 2022 жылдың еншісіндегі қаңтар дүрбелеңіне арналды. Осы оқиғаға орай күні бүгінге дейін халықты алаңдатқан көптеген сауалдарға күштік құрылымдар мен мемлекеттік органдар басшылары депутаттар алдында ақпарат берді. Жиынға еліміздің Бас прокуроры, Ішкі істер министрі мен өзге де сала басшылары, заңгерлер мен сарапшылар, оқиға куәгерлері қатысты. Депутаттар қаңтар оқиғасында қаза тапқандарды бір минут үнсіздікпен еске алды.

«Оқиғаның барлық мән-жайы анықталды»

Жалпы отырысты Мәжіліс төрағасы Ерлан Қошанов ашқаннан кейін, «Жаңа Қазақстан» тобының атынан Еділ Жаңбыршин Бас прокурор Берік Асыловқа сауал жолдады. – Қаңтар күндері Тәуелсіздіктің қадір-қасиетін, тыныштық пен бейбітшілік қаншалықты маңызды екенін жан-жүрегімізбен сезіндік... Бүгінде халықтың көкейінде әлі де жауабы жоқ сұрақтар жеткілікті. Сонымен, «Мұны ұйымдастырған кімдер, өйткені барлық өңірлерде бір мезгілде толқулар басталды және қаскөйлердің негізгі мақсаты не болды?», «Қаңтар оқиғасы қандай зақымдар мен шығындар келтірді?», «Лауазымдық міндеттерін атқару кезінде қайтыс болған және зардап шеккен қызметкерлерді әлеуметтік жағынан қорғау, кездейсоқ қаза болған азаматтарымыздың жақындарына көмек көрсету бойынша қандай жұмыстар жүргізілді?» деген сауалдар ел ішінде айтылып жүр. Ендігі жерде болған оқиға бойынша толық түсінік қажет. Елді ыдырату үшін жасалған опасыздардың жүйелі қимылы, қырағы дайындығы туралы тек қана болжамдар бар. Ашығын айтсақ, қазір қоғамда түрлі қауесет тарауда. Бұл ахуал жалған түсінік қалыптастырып, фейк ақпараттардың тарауына зор ықпалын тигізіп отыр. Сондықтан құқық қорғау органдарының тергеу амалдарының қорытындысына сүйенген, оқиғаның бірізді мән-жайы ашық айтылып, оның әділ бағасы берілуі керек деп санаймыз, – деген депутат Еділ Жаңбыршин тиісті күштік құрылымдар мен мемлекеттік органдар халықтың көкейіндегі сауалдарға бүкпесіз ашық жауап беруі қажеттігіне маңыз берді.

«Мемлекеттік төңкеріс әрекеті»

Бас прокурор бұл оқиғаны мемлекеттік төңкеріс әрекеті деп бағалады және тергеу аяқталуға жақын екенін мәлімдеді. Оның айтуынша, бүгінде болған оқиғаның барлық мән-жайы анықталды.

– Бүгінде қолымызда толық мәлімет бар. Тергеу органдары оқиға хронологиясын, негізгі ұйымдастырушыларды анықтады. Олардың ішінде жоғары лауазымды адамдар мен ұйымдасқан қылмыстық топ мүшелері болған. Барлық қаза болғандардың кім екенін, олардың қайтыс болу себептерін зерттедік. Қару-жарақты іздестіру жалғасуда. Қылмыскерлер жауапқа тартылып жатыр, оның ішінде қызмет мүддесіне опасыздық жасап, азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз етпегендер де бар. Азаптау бойынша істерді аяқтап қалдық. Сол күндері барлық заңдар бұзылды. Қоғамда бейбіт митинг өткізу мәдениеті қалыптаспағанын мойындауымыз керек. Адамдар жиналып, көшеге шыққан кезде бейбіт митингтер туралы заңның барлық нормаларын бұзды. Ұйымдастырушылар әкімдікті хабардар етпей, мыңдаған адамды жинады. Уатсап пен Телеграм

арқылы тәртіпсіздікке қатысушылардың жиналуын және қозғалысын үйлестірген. Алматыда санаулы сағаттар ішінде бір топта қатысушылар саны 5 жарым мыңға дейін көбейді. Сол секілді, Жамбыл облысында чатта қатысушылар саны 4 мыңға дейін өсті. Кейін «тобыр әсері» орын алып, адамдар полицияның заңды талабын орындамай, қарсылық көрсетті. Өрт қойып, тонады және күш қолдана бастады. Ал бұл дегеніміз – нағыз қылмыс. Бұл үшін Алматыға арнайы көрші облыстардан адамдар келген. Кейін жағдай одан әрі ушыға түсті. Тек бір күнде – 5 қаңтарда 8 өңірде әкімдіктерге денсаулығына қатер төнген жағдайда шабуылды тойтару үшін атыс қаруын қолдануға мүмкіндік береді. Дәл сондай қатерлі жағдай 5 қаңтар күні орын алып, 8 қаңтарға дейін, яғни жағдай тұрақталғанға дейін жалғасты, – деді Бас прокурор.



«Тәуелсіздікке жасалған қастандық»

Берік Асылов ҰҚК-нің бұрынғы төрағасы Кәрім Мәсімов пен оның бұрынғы орынбасары Садықұловқа қатысты мемлекетке опасыздық жасау, билікті күштеп басып алуға бағытталған әрекеттер, лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану бойынша іс сотқа берілгеніне тоқталды. Ал оның тағы екі бұрынғы орынбасарлары – Ерғожан билікті күштеп басып алуға бағытталған әрекеттер, лауазымдық өкілеттігін асыра пайдалану бойынша айыпталса, Осиповке және ҰҚК бөлімшелерінің басқа басшыларына өкілеттіктерді асыра пайдалану айыбы тағылып отыр.

Отырыста қаңтардағы оқиғаларды тәуелсіз тергеумен айналысатын қоғам белсенділеріне, сондай-ақ оқиғаның бел ортасында жүріп, сол күндердің тікелей куәгерлері болған полицейлерге, дәрігерлерге, кәсіпкерлерге және еріктілерге сөз берілді. Депутаттар баяндамашылар мен құзырлы мемлекеттік органдар өкілдеріне халық



Ең қасиетті борыш

Күні кеше ғана оңтүстік астанадағы Тағзым мемориалының ашылуында сөйлеген сөзінде Президент мызғымас бірліктің арқасында қатердің беті қайтқанын айтты. «Біз елдігімізді таныттық, мықты мемлекет екенімізді көрсеттік. Ел ішіне ірікті салғысы келген топтарға тосқауыл қойып, жымысқы әрекеттің жолын кестік. Бірқатар қалада өткен бейбіт шерулер жаппай тәртіпсіздікке ұласты. Әсіресе, тәуелсіздігіміздің алтын бесігі – Алматы қаласы қатты зардап шекті. Қарақшылар қаланы қиратты. Күштік құрылымдарға шабуыл жасап, қару-жарақ қоймаларын тонады. Соның кесірінен жазықсыз адамдар опат болды. Қираған дүниені қалпына келтіруге болады. Бірақ үзілген өмір қайта жалғанбайды. Мұндай оқиға ешқашан қайталанбауы үшін біз қолдан келгеннің бәрін жасап отырмыз. Еліміздің амандығын, жеріміздің тұтастығын қорғау – бәріміздің перзенттік парызымыз. Бұл мақсат – Президент ретінде мен үшін ең қасиетті борыш. Тұрақтылық пен татулық болса ғана, осы міндетті ойдағыдай орындай аламыз...

Біз саяси жүйені одан әрі демократияландыруға, ұлттық экономиканы монополиядан арылтуға және оның бәсекеге қабілетін арттыруға бағытталған ауқымды реформаларды жалғастырамыз. Жыл басынан бері қысқа мерзім ішінде біраз іс атқарылды. Біз жалпыхалықтық референдум арқылы жаңа Конституциямызды қабылдадық. Қазір алдымызда ауқымды әрі күрделі жұмыс тұр. Біз тұтас ел болып жаңғыру және жаңару жолына аяқ бастық. Әрине, бұл – тек басы ғана, бұл жолдың оңай болмайтыны анық. Бірақ біздің басты мақсатымыз баршаға айқын. Бұл – Әділетті Қазақстанды құру және бәріне бірдей мүмкіндік беретін қоғам қалыптастыру. Біз әрқашан бірге болсақ, міндетті түрде мақсатымызға жетеміз, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

«Әділетті Қазақстанды құру – өз қолымызда!»

Біз қаңтар қасіретін ел болып еңсере білген қазақ даласында Қазақстанның жаңа даму кезеңі басталғанын сезіндік. Қасым-Жомарт Тоқаев жалпақ жұртқа «Әділетті Қазақстан» идеясын жариялады. Бұл еліміз үшін шынайы жаңару кезеңі болмақ. Көздеген мақсаттарға жету үшін ұлттық рухты жаңғыртатын ұлттық идеологияны қалыптастырудың маңызы зор болмақ. Болашақта, Президент тұжырымдағандай, еліміздің әлем картасында егемен ел ретінде қуатты мемлекетке айналатынынан үміттіміз. Бүгінгі мақсат та белгілі – сыбайлас жемқорлықтан таза қоғам қалыптастыру. Демек, жемқорлықсыз Әділетті Қазақстанды құру – өз қолымызда. Бұл – әрқайсымыздың, әрбір қазақстандықтың әлеуметтік жауапкершілігі әрі азаматтық парызы.

Т.ДЕРБЫСАЛИН

пайдаланып кетті. Олардың саяси-экстремистік арандату іс-әрекеттерінің нәтижесінде жаппай тәртіпсіздікке жол берілді, мемлекеттік органдарға қарулы шабуыл жасалды, Алматы мен басқа да қалалар зардап шекті», – десе, Мәжіліс депутаты Айдос Сарым «бейбіт шеру мен жаппай тәртіпсіздікті, бейбіт наразылық пен мемлекеттік төңкерісті шатастыруға болмайтынын» айтты. Ал оны ұйымдастырушылар адамдарды және бейбіт митингілерді пайдаланып кеткен.

– Бұл, ашығын айтқанда, Тәуелсіздікке жасалған қастандық болатын! Бірақ Президентіміздің ерік-жігері, халқымыздың ақылпарасаты мен бірлігі, қатардағы полицейлердің, дәрігерлердің, еріктілердің ерлігі арқасында біз мемлекетімізді қорғап, бейберекетсіздікке жол бермедік, – деген Ерлан Қошанов қаңтар оқиғасының болашақта қайталанбауы үшін сабақ алу маңызды екеніне мән берді.



Гибрат

АНА АҚЫЛЫ – СӨЗІНДЕ

Өркімнің жастай құмар бар нақылы,
Мәтелі, әзіл-қалжың, қақпақылы.
Ескірмейді, кетпейді естен,
дәріс болып,
Анамның маған берген бар ақылы.
«Алтынды тағу оңай, алу қиын»,
Жараны салу оңай, жазу қиын.
Қолыңа билік тисе көңіл жықпа,
Кердеңдеп мықты екен деп көзің күйім.
Сеп тигіз қиналғанға шама жетпей,
Көппен бол, өзiмшiл боп дара кетпей.
Досыңа жәрдем етсең көзге түртпе,
Жөнге сал сүрінгенді мазақ етпей.
Кең жүрек әдептіден жан аспайды,
Ақ ниет, кемел көңіл адаспайды.
Мақтаншақ, өтірікші, ынсапсыздан,
Жат түгіл жақыны да аластайды.
Жалқаудың жиналмайды төсегі де,
Жаманның таусылмайды өсегі де.
Жылмағай, надандарға жолай көрме,
Түбі бір тиіп кетер кеселі де.
Топтасып кеңсе ішінде жік құрады,
Асылды ақымаққа жықтырады.
Пәлекет шенді жерге жеткеннен соң,
Өзіне бағынғанды бұқтырады.
Халықпен бірге жүріп өрмелегін,
Бірге бол, ірге бұзып көрме, - деген
Есімде ең асыл сөз ұлағатты:
«Үш жүзге бір қазақты бөлме», - деген.

Альфита ОРАЗБЕКҚЫЗЫ

Ұлт ұяты



немерелеріне ертегі айтып бермек түгілі, оларға барынша көңіл бөлетін, тәрбиесіне назар аударатын әжелер азайып кеткендей.

Бүгінгі заманның аталары мен әжелері шын мәнінде «ата», «әже» деген атқа сай болғылары келсе, ең алдымен немере-шөберелерімен өз тілдерінде сөйлесулері керек. Адам үшін басты байлық денінің саулығы болса, ұлттың басты байлығы – туған тілі. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев та бұл мәселені үнемі айтып келеді. Жаңа Қазақстанның жаңа тіректері бүгінгі жас буын, жеткіншектер. Егер баланың тілі қай тілде шықса, ол сол ұлттың өкілі. Қай тілде сөйлейді, сол ұлттың дүниетанымын қабылдайды.

Қысқасы, ата болсын, әже болсын, немерелерін бауырына басып, еркеле отыра нақыл сөздердің, жырлар мен өлеңдердің, танымды әңгімелердің тамаша үлгілерін үйретіп, қазақы қалыпта тәрбиелей білсе, онда ұрпағыңыздың да, ұлтыңыздың да ғұмырлы болатындығы сөзсіз. Өмірдің мәнін терең түсінген, ұрпағының болашағына ой жүгірткен үлкендер ұлттық құндылықтарды бойтұмардай сақтап, кейінгі буынға шашау шығармай аманаттай алса, нұр үстіне нұр. Иә, тәрбие деген терең ұғым, терең тағылым. Сол тәрбиенің тиегін ұстап отырған тәлімгерлердің тиянақтылығы дәл қазір ауадай қажет.

Gayhap САТБАЕВА

Айтарым бар

БАТА БЕРЕ БІЛЕЙІК

Ораза айы еді. Ағайынның үйіне ауызашарға бардық. Молданы төрге шығарып, барлығымыз соның сөзіне ұйып отырмыз. Алдымен «жайылған дастарқанға» шүкірлік етіңіздер деді. Кеңес үкіметінің тұсында мұндай бөрекелі дастарқан болмағандығын атап өтті. Содан кейін осы дастарқанның иелеріне дұға тілейік деп отырғандарға ой салды.

Үлкен асты бастап ортаға бас келді. «Көпшілікке қарап, қайсысыңыз үлкенсіздер бата беріңіздер»- деген еді, жастары шамалас жетпіске жетіп қалған егделеу екі кісі бір-біріне «сіз беріңіз, сіз беріңіз» деп ілтипат көрсеткендей болғанымен бата беруден қашқандай болып көрінді. Өйткені, асты күттіріп қойғанымен екі ауыз сөздің басын құрап айта алмады. «Өттеген- ай» дедім ішімнен.

Бар нәрсені арыдан ойлайтын дана қазақ бата беруге де ерекше мән бергенін білеміз. Бата беруді міндетті түрде қартайғанын күтпей-ақ кез-келген ер азамат жаттап алғаны жөн деп ойлаймын. Батаның түрі көп. Бірақ асқа бата беруді кішкентай балаларымыздан бастап жаттатқан дұрыс-ау. Кей кездері бата бергелі тұрған кісінің тілек айтып кететінін де көріп жүрміз.

«Баталы құл арымас, батасыз құл жарымас» - деген қазақпыз. Батаны керемет беретін азаматтар да бар. Кез-келген жайға әсіресе дастарқанда асқа бата берген ерді көрсем ерекше риза боламын. Әр сөзінде гибрат пен тағылым бар батаның біразын жатқа білу деген қандай керемет. Кейде сондай жандарға таңғалатынымын. Қалай есте сақтап, осынша көп батаны қалай жаттап жүреді екен дейтінмін. Баталы сөз бәтуалы қарттың аузында болмаса баланың көрген өнегесі қайдан болсын?! Үлкен кісінің бата білмеуі – ұят нәрсе. Балаларыңызға үлгі боларлық, бабалар сөзі батаны жаттап жүрейік, ағайын! «Атадан бота қалғанша, бата қалсын» – деген дана халықтың ұрпағы емеспіз бе?!

Райхан АЛМАСБЕКҚЫЗЫ



Аталар сөзі – ақылдың көзі

ОБАЛДЫ БІЛІП ӨССЕҢ, САУАПҚА КЕНЕЛЕСІҢ

Бау-бақшаны суару әкесінің сүйікті ісі. Ыстық күндері үй жанындағы бақша таң сәріден суарылады. Бала-шаға ұйқыдан тұрғанда өсімдік атаулы шөлі қанып, кешегі қисая бастаған бойын қайтадан түзеп, күннен нәр алуға ұмтылады. Отағасы алақандай жер қалдырмай бәрін суарады. Әсіресе, тамыры шетте қалған асқабақтың судан нәр алуын ерекше қадағалайды. «Бірі ішіп, екіншісі ішпей қалса обал болады». Ұшқан құс, жүгірген аң бәріне қорек керек. Тілсізге қамқорлық жасау адамзаттың парызы», – дейді өмірден көрген-түйгені көп әке.

Атызбен келген су картоп, қызанақ, сәбіз, алма ағашы, бұрыш, қауын бәріне бірдей жеткізіледі. Оны көрген бала-шаға обал мен сауаптың маңызын біліп, маңызын ұғынып өседі. Жақсы мен жаманды санасына сіңіреді. «Малды басынан ұрма, обал болады. Қораның құты қашады», – дейді. «Ұяда не көрсен, ұшқанда соны ілерсің» деген қағида осыдан қалыптасқан. Бұл шаңырақтың отағасы мен отанасы тәрбиелік маңызы бар әңгімені дастарқан басында айтады. «Пәленбайдың балалары ұйымдасып, бүгін шөптерін шөмелелеп алды. Қандай жақсы. Өздері шөтіннен жақсы оқиды, тәрбиелі. Айналайындар-ай, бір-біріне дауыс көтеріп сөйлемейді. Көшеде көрсе иіліп, амандасып тұрады», – деп әңгіме айтқан болып, береке-бірліктің қасиетін балаларының құлағына құйып отырады. Әкесі көбінесе үйдің жанындағы жалғыз қарағаштың түбінде қамшы өріп, шалғысын қайрап, таспа тілуді машығына айналдырған. Ес білген балаларын жанына шақырып алып, таспаның бір шөтін ұстататып қояды. Мақсаты – істің мәнісін біліп, ой түйіп өссін деген ой. Өзінің жәйлі дауысымен қасындағы баласына ақыл айта бастайды. «Балам ұғып ал, Жаратушы құлдарына, яғни біздерге, мынадай өсиет аманаттаған. «Мені риза еткің келсе, жан-жануарды қамқорлығыңа алғайсың. Олардың мұңын шағар тілі жоқ. Ғаріп-міскіндерді көрген қорлығы мен азабынан құтқарғайсың. Себебі, тартысқа түсетіндей қауқары жоқ. Жетім-жесірлер мен панасызға жәрдемші болғайсың, сүйенерлік дымы жоқ. Айтқанымды жадыларыңда сақтап, шын пейілмен мейірімділік шапағатын маздатсаңдар, жұмағыңа жол ашық!». Осы қағидадан сен де көкірегіңе құйып алсаң, әр қадамың құт болар, балам! Жүрегіңді таза ұста. Жақсылық та тіл мен жүректен, жамандық та тіл мен жүректен, – дейді ақылгөй әке.



Соңғы жылдары мен шет елдерге жиі шықтым. Оларда өркім өзі үшін ғана өмір сүретіндей. Адамдар бір-біріне қайырымсыз, мейірімсіз болып кеткен. Үлкенге ізет, кішіге құрмет деген дәстүр алпауыт елдерде қалып барады. Өркім өзі өлмейін деген қағидамен өмір сүреді. Бірақ, қазақы ұғымда олай емес. «Адамның күні адаммен». «Жалғыз жүріп жол тапқанша, көппен бірге адас». «Көппен көрген ұлы той». «Адамға адам ғана ес» деп жатады. Шетелде психологиялық ауытқу жиі кездеседі. Себебі, олар көппен араласпайды. Жан жарасы жазылмай қалып жатады. Ал бізде басына ауыртпалық түскен адамды жан-жақтан қоштайды. Көңілін аулайды. Қонаққа жиі шақырады. Сүйтіп қалыпты өмірге түскенше ағайын-туыс, дос-жаран, көрші-қолаң қолтығынан демейді, қалыпты өмірге түсуіне көмектеседі. Шамасы келмей жатқан шаруасына көмектесіп, сауабын алады. Міне, обал-сауаптың адам үшін бір керек тұсы. Бізде үлкен кісі автобуста түрегеп тұрса, орын беру заңдылық. Дәтің де шыдамайды жасы үлкен адамның алдында міз бақпай отырғанға. Ал кейбір елдерде қарттық келіп, қалтылдап тұрған адамды көрсе де жастар міз бақпайды. Кім бірінші отырса – орындық соңікі. Жасы үлкен адам қолындағы ауыр сөмкеден автобустың есігінен кіре алмай жатса да бедірейіп тұра береді. Көмектеспек түгілі жолында тұрып алғаныңа ренжиді. Бірақ, өмірдің өз заңы бар. «Атаңа не қылсаң, алдына сол келеді», – дейді атам қазақ. Мұны басқа тілде – «бумеранг заңы» дейді. Яғни, біреуге істегенің алдыңнан шығатыны рас. Жалпы обал сөзі қандай мағынаны білдіреді? Обал – қиянат, айып, күнә сөздерімен астасады. Обалына қалды – кез жасына қалды, қиянат етті деген түсінікте айтылады. Обалы жібермеді – тақсіретін тартады, зардабын шегеді дегенді білдіреді.

Малайсары бидің: «Үш сөзі бар, соны ұмытпай жүрсең, халқың соңыңнан қалмас. Ұмытсаң, артыңа ермес. Ол үш сөз ұят, обал, борыш!», – деген насихаты. Ендеше, қазақы қалпымыз, әдет-ғұрпымыздан айырылмайық. Салт-дәстүрдің озығы бар, тозығы бар. Керегін алып, керексізін бойға дарытпаған жөн. Обалды біліп өссең – сауапқа кенелесің.

Гүлжан ТҰРСЫН

Бикен Римованың туғанына – 100 жыл

КИЕЛІ САХНАНЫҢ СӨНБЕС ШОҚ ЖҰЛДЫЗЫ

Қасиетті Қаратал өңірі – аты аңызға айналған би-әулиелермен, батырлармен, ақын-жазушылармен ғана емес, талантты тұлғалармен танымал. Қазақ елінің киелі сахнасының шоқ жұлдызы, қайталанбас тұлғасы, өмірін өнермен өрген актриса, сахна саңлағы – Бикен Римованың туғанына – 100 жыл.

Бикен Ырымқызы Римова – 1923 жылы 1 қаңтарда Жетісудың өңірі, Қаратал ауданы (бұрынғы Красный Восток колхозы), Қанабек ауылында дүниеге келген. Өнер иесінің жазылған естеліктерінде: «Әке-шешем оқымаған, орта ғана шаруа кісілері болған. Әкем Ырым – қызыл шырайлы, қыр мұрынды, қой көз, бойшаң сұлуша келген кісі болатын. Анам Ығыш – әкемнің жеңгесі болған, ағасы Қаспақбай қайтыс болған соң, әмеңгерлік жолмен інісі менің әкем Ырымға қосады. Шешем бір-ақ құрсақ көтерген, ол – мен. 1928-1929 жылдардағы компескенің тұсында асыра сілтеушіліктің арқасында әкемді Алматыға алып кетті. Әйелдерін суық сарайға қамайды деп естіп, бір түнде Матайдан Жылысбай нағашым келді. Келді де үлкен шешем, өз анам, мені мінгестіріп, өз ауылына тартты. «Мен ұрлық қылғанда, Ай жарық болды» дегендей біз жолға шыққанда ай сүттей жарық еді. Мінген түйеміз бақырауық еді. Зәре құтымыз қалмай келе жатырмыз, түйе бақырған сайын, артымыздан қуғыншылар келіп қалардай. Қар қалың, шытынаған аяз. Өлдік-талдық дегенде Матайға жеттік. Сол жылы ел ішіне шешек ауру тараған. Сол жылы нағашымның алты баласы өліп, жетінші болып ауырған мен тірі қалыппын. Міне, менің нағыз балғын, балалық сәби кезім ауыр дертпен үй ішіміздің өмірі ылғи сабылып, көшіп қонумен жол үстінде өтті. Мен жазылғаннан кейін, киім, асу, қаражат алып әкеме Алматыға жолға тарттық. 1930 жылы шешемнің жазған арызы бойынша О.Жандосов, Қ.Құдайқұлұлы сияқты кісілердің көмегімен әкем ақталып шықты. Қорқып қалған жүрек өз ауылына тұрақтай алмай,

2-3 ай болып, көршілес қырғыз еліне – Бішкекке көштік. Жыл жарым дегенде, елді сағынғаннан кейін, Қараталға ауылға келдік. Әкем өте секемшіл болғандықтан, ауылда тұрақтай алмай Бөрлітөбеге көшті. Балқашта мыс зауыты ашылатын болып, жұмысшылар жиналды. Біз де жұмысшылар тобымен Балқаш қаласына көштік. Тұрмысымыз оңала бастады. Сол жылы Балқаш қаласында мектепке бардым. Жұмыс істеп, еңбек етіп, балашағасын оқытпақ болған әкемді бір күнде алып кетті. Қамауда екі айда жатқаннан кейін, әкем қатты ауырып түрмеден шықты. Әкем босағаннан кейін 16 күн ғана ауырып жатып, қайтыс болды. 1936 жылы үкімет пен партияның «Әкесі үшін баласы күймейді деген» әділ заңы бізге бақыт әкелді. Бөрлітөбе орталық мектебіне бардым. Бір күні Талдықорған облысынан Үштөбедегі аудандық Қаратал театры келді. «Қозы Көрпеш - Баян сұлу» қойды. Апапман ұрланып, клубымыз үйден алыс, анам жібермейді ғой деп, ақыры киноға кеттім деп кеттім. Ұрланып Қозы Көрпешті көрдім. Шешемнің мені күтіп, екі көзі төрт болады. Іздеп іздеп, мені таба алмайды. Ойымда түк жоқ, сағат 23.00 де үйге келдім. Айтпай кеткенім үшін, кеш қайтқаным үшін шешемнен өлердей таяқ жедім. Сонда да қайтпаймын, әртістер түскен үйдің алдында жүрдім. Әртістерді көргеніме мәзбін. Әке шешем өнерге баулымағанымен зердесіз емес екенмін. 4 сыныпқа дейін, ескіше әдемі киімдерді тауып алып, ойын құрап жүретін болдым. Көршілеріміздің жүріс тұрысын айнытпай келтіретінмін, үй ішін күлдіретінмін. Содан кейін, 4 сыныптан бастап, көркемөнерпаздар үйірмесіне



Бикен Римова

қатыстым. Аудан олимпиадаларының жүлдегері атандым. 1938 жылы республикалық олимпиадаға Алматыға келдім. Әдебиетке ерекше құштар болып өстім. С.Мұқановтың «Жұмбақ жалауын», «Ботагөз» романын оқып шығысымен, үйірмеге арнап, пьеса жазсам деп армандадым. Міне, сол армандарым мені жетелеп өнерге әкелді» делінген.

Тарихқа көз жүгіртсек, атақты актрисаның өмір жолы ауыр да, нәубет жылдарынан басталған. Кішкентай қаршадай қыздан, ұлы өртіс, сахнаның қайталанбас жұлдыз шығар деп кім ойлаған? Оның өнер жолына шолу жасасақ, Қазақтың М.Әуезов атындағы академиялық драм театрының іргетасын қалаған актрисалардың бірі. 1940 жылдан бастап өмірінің соңына дейін театрда еңбек етті. Ақан сері – «Ақтоқты» трагедиясы, М.Әуезов – «Еңлік-Кебек», Ш.Айтматов – «Аңсаған менің әнімсің», «Ана – Жер ана»,

М.Каору – «Шығыстағы бір бейбағы», «Абылайханның ақырғы күндері» атты пьесалары мен қазақ кинолары, атап айтсақ «Өжет қыз», «Ана туралы аңыз», «Шабандоз қыз», «Мені атым – Қожа», көп сериалы Отандық телесериал «Перекресток», сонымен қатар, «Абай» романы желісімен жасалған «Абай-Әйгерім», «Қорғансыздың күні» атты пьесалары, өнерде сомдаған, өшпес рөлдері. Драматург ретінде театр өміріне өзінің туындыларын сыйлаған. Бикен апа – қазақ сахнасының қайталанбас, зиялы да әйел бейнесінің алғашқы қарлығашы еді. Ол өмірі өнермен өріліп, өнер тарихының дарынды да талантты тұлғаларының бірі. Дарынды актриса, келер ұрпаққа өшпес өнеге қалдырғаны анық.

Г.КУЛУЕВА,
Қаратал ауданының орталық
кітапханасының кітапханашысы

Образование



СТУДЕНТАМ МЕДВУЗОВ БУДУТ ЕЖЕГОДНО ПОВЫШАТЬ СТИПЕНДИЮ

В 2022 году за счет республиканского бюджета было выделено 4 700 образовательных грантов, из них 1 500 грантов для резидентов, сообщает департамент науки и человеческих ресурсов (ДНЧР) Министерства здравоохранения.

«В 2023 году в целях реализации поручения главы государства планируется увеличить количество грантов резидентуры за счет республиканского бюджета до 2 500. Для обеспечения наших университетов собственными клиническими базами начато строительство 6 вузовских больниц. Это позволит обеспечить практико-ориентированную подготовку врачей, расширить возможности университетов и через интеграцию науки, передовых технологий и образовательного процесса», – поделились новостями в ведомстве.

Также по поручению президента и партии Amanat была значительно увеличена стипендия. Например, для

В Казахстане до 2025 года ежегодно будут повышать стипендию до 20% студентам медицинских вузов, передает Kazpravda.kz со ссылкой на пресс-службу Министерства здравоохранения РК.

бакалавриата она увеличена почти в 2 раза, у интернов – на 25%, у резидентов, магистрантов, докторантов – на 15% в 2021 году. «До 2025 года планируется ежегодное увеличение стипендии на 15 и 20%. Это послужит импульсом для хорошей учебы и дополнительно

привлечет сильных абитуриентов в наши вузы», – уверен директор ДНЧР Даулет Алдынгуров.

По его словам, Минздрав с 2021 года внедрил распределение грантов в резидентуре на основе заявок регионов, что позволяет качественно проводить кадровую политику системы здравоохранения. 8 февраля 2022 года утверждена отраслевая рамка квалификации. И с этого учебного года внедрена 5-летняя программа подготовки специалистов санитарно-эпидемиологической службы. Разработан 21 профстандарт, в 2023 году планируется разработать и актуализировать еще 36. «Министерство уделяет особое внимание повышению квалификации медицинских работников. Так, в рамках бюджетной программы ДНЧР в прошлом организовал обучение 4 200 врачей (из них 138 – за рубежом), и 2 650 медицинских сестер», – заключили в ведомстве.

Цифровой Казахстан

В КАЗАХСТАНЕ ЗАПУСТИЛИ МОБИЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ «ENBEK»



Мобильная версия Enbek.kz поможет не только с поиском вакансий, но и предоставляет возможность зарегистрироваться в качестве безработного, чтобы получить социальную выплату по потере работы. Для этого нет необходимости иметь электронную цифровую подпись, достаточно быть зарегистрированным в базе мобильных граждан.

По информации пресс-службы Министерства труда и социальной защиты населения РК, в приложении пользователи могут как откликаться на заинтересовавшие их вакансии, так и получать приглашения от работодателей. А удобная функция Push-уведомлений поможет не пропустить информацию о просмотрах резюме и откликов, приглашений на собеседования и решений работодателя по результатам собеседования.

Стоит отметить, данное приложение подскажет пользователю насколько заполнено резюме, что еще можно добавить, чтобы работодатель обратил на него внимание. Приложение бесплатно для всех и доступно на PlayMarket и AppStore.

Алина ГАЛЫМОВА

ҚАРАТАЛ АУДАНДЫҚ САЙЛАУ КОМИССИЯСЫ

Қаратал аудандық мәслихатының депутаттарын сайлау бойынша аумақтық сайлау округтерін құру туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Конституциялық заңның 9-бабының 3-тармағына, 14-бабының 6) тармақшасына, 21-бабының 1-тармағына, 22-бабына сәйкес және «Сайланатын мәслихаттар депутаттарының санын айқындау туралы» Орталық сайлау комиссиясының 2020 жылғы 11 қыркүйектегі № 21/323 қаулысының негізінде Қаратал аудандық сайлау комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Қаратал аудандық мәслихатының депутаттарын сайлау бойынша Қаулыға қосымшаға сәйкес шекараларда 12 бірмандаттық аумақтық сайлау округтері құрылсын.
- Қаулы Қаратал аудандық мәслихатқа жіберілсін.
- Осы қаулы Қаратал аудандық сайлау комиссиясының интернет-ресурсында және «Қаратал» газетінде орналастырылсын.
- Осы қаулы 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Аудандық сайлау комиссиясының төрағасы	Б. Берлінбаев
Аудандық сайлау комиссиясының хатшысы	А. Истыбаева
<i>2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 27 Қаулы</i>	
<i>Үштөбе қаласы</i>	

<i>Қаратал аудандық сайлау комиссиясының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 27 Қаулысына қосымша</i>	
---	--

Қаратал аудандық мәслихаты депутаттарын сайлау бойынша бірмандаттық аумақтық сайлау округтерінің шекаралары

№ 1 сайлау округі
Округтік сайлау комиссиясының орналасқан жері: Үштөбе қаласы, Абай көшесі, № 57, «Жетісу облысы білім басқармасының Қаратал ауданы бойынша білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «А.С.Пушкин атындағы мектепке дейінгі шағын орталығы бар орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты

Шекаралары: Үштөбе қаласы, көшелері: Жолбарыс батыр № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205; Төле би № 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138; Пронин № 29, 31, 36, 37, 44, 45, 49, 58, 59, 61, 63, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90; Суйінбай № 4, 6, 8, 10, 12; Абай № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 16 А, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 43 А, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98; Амангелді № 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45; Комсомольская № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; Морозов № 1, 2, 3, 4, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 52, 54, 58; Каблiсая № 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158; Абылай хан № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158; Абылай хан № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 40, 48, 50, 52, 54, 58, 60, 62, 64, 65, 66, 68, 72, 74, 76, 99, 100, 101; Оспанов № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 37, 39, 41, 43; Қабанбай батыр № 54, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205; Төле би № 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158; Абылай хан № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 40, 48, 50, 52, 54, 58, 60, 62, 64, 65, 66, 68, 72, 74, 76, 99, 100, 101; Оспанов № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 37, 39, 41, 43; Қабанбай батыр № 54, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205; Төле би № 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158; Абылай хан № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 40, 48, 50, 52, 54, 58, 60, 62, 64, 65, 66, 68, 72, 74, 76, 99, 100, 101; Оспанов № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64; Пронин № 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14; Морозов № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28.

Үштөбе қаласының Ойсаз ауылы, Үшкөмей ауылы.

Сайлау учаскелері кіреді: № 133, № 145, №146

№ 2 сайлау округі
Округтік сайлау комиссиясының орналасқан жері: Үштөбе қаласы, Абылайхан көшесі, №22, «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Жетісу облысы бойынша филиалының Халыққа қызмет көрсету бойынша Қаратал аудандық бөлімінің ғимараты

Шекаралары: Үштөбе қаласы, көшелері: Төле би № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, № 50, 53, 55, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 71, 73; Лермонтов № 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 23, 24, 25, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41; Байтурғанов № 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25; Абдрахман ақын № 46, 48, 50, 52, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 76, 78, 79, 80, 83, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 99, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 115, 119, 121, 125, 127, 129, 131, 135; Жамбыл № 46, 48, 50, 52, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 76, 78, 79, 80, 83, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 99, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 115, 119, 121, 125, 127, 129, 131, 135; Нүгербеков № 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 55, 57, 59, 67, 71, 73, 77, 79; Шорабаева № 28, 30, 32, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 52, 54, 56, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 67, 71, 72, 73, 74, 76, 78, 83, 84, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 105, 106, 107, 109, 111, 113, 119, 121, 123; Крылов № 2, 12, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 24, 29, 31, 35, 43, 45; Байсақов № 47, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 106, 112, 114, 116; Сайланбай № 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 56, 64, 66, 68, 70, 72; Телендинов № 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шааров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83; Шаров № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42,

101 информирует

Соблюдайте правила пожарной безопасности при эксплуатации электронагревательных приборов

Основными причинами происходящих пожаров являются человеческий фактор, неисправность или нарушение правил эксплуатации электроприборов. Необходимо постоянно помнить, что небрежность и халатность в обращении с обогревательными приборами могут привести к пожару.

Граждане должны ответственно готовиться к отопительному периоду и выбирать качественные электроприборы. Обогреватели должны стоять на устойчивой твердой поверхности, которая не может легко воспламениться. Подойдет любое напольное покрытие: плитка, дерево, камень, ламинат и др. Он потребляет много электроэнергии, и чтобы не произошло короткого замыкания, не подключайте его к удлинителю. Удлинитель может расплавиться под воздействием большого электрического напряжения. Ни в коем случае нельзя сушить на обогревателе полотенца, одежду или обувь. Вещи сверху мешают циркуляции воздуха, что приводит к перегреву повышает вероятность возникновения пожара.

Бытовые пожары

Бытовые пожары. Сколько о них ни пишут, ни говорят, они по-прежнему являются неизменными «спутниками» нашей жизни. Даже специальные разъяснительные мероприятия мало помогают. А ведь кому неизвестно, что чаще всего причинами возгораний оказываются, несоблюдение элементарных мер безопасности, халатность и просто лень.

Напоминаем общеизвестные требования пожарной безопасности: не оставляйте без присмотра включенные электробытовые, газовые приборы; следите за исправностью электропроводки, приглашайте специалиста, не доверяйте непрофессионалам; не включайте в одну розетку несколько электроприборов, от перегруза сетей может произойти короткое замыкание; особо оберегайте детей, они не должны иметь доступ к спичкам и другим легковоспламеняющимся материалам.

Но, если все же случилась беда, главное – не паниковать. Немедленно звоните по телефону: «101», «112»; зовите на помощь соседей и прохожих, приступайте к тушению пожара. Берегите себя!

Правила пожарной безопасности в Новогодние праздники

Старый Новый год – веселый и долгожданный праздник. Но чтобы праздник не был испорчен, необходимо соблюдать правила пожарной безопасности. Ёлку нужно установить так, чтобы она не мешала свободно ходить по комнате и стояла дальше от батарей отопления. Нельзя украшать ёлку легковоспламеняющимися игрушками и горящими свечами. Перед тем как повесить на ёлку электрическую гирлянду, её нужно обязательно включить и проверить. Если вы почувствовали запах жжёной изоляции либо обнаружили, что провода сильно нагреваются или плавятся, пользоваться такой гирляндой нельзя.

Покупая искусственную ель, убедитесь в том, что она огнестойкая. Об этом должно быть написано в прилагаемой документации. На упаковке должно быть указано, что елочка сделана из огнеупорного полиэтилена или пластика. Обязательно требуйте у продавца гигиенический сертификат. Он удостоверяет химическую безопасность изделия. Иначе нет гарантии того, что будете все праздники дышать ядовитыми веществами.

Живая ёлка должна быть свежей. Хвоя свежего дерева зелёная, не осыпается и не ломается. Ствол ели на срезе липкий, из него выделяется смола. Если слегка стукнуть стволом по земле, осыпаться должно не слишком много иголок. Устанавливайте новогоднюю ёлку вдали от радиаторов отопления, каминов и электрических обогревателей. Ель не должна мешать ходить и не должна закрывать проходы. Ёлку рекомендуется ставить на расстоянии не менее 1 метра от стен. От макушки елки до потолка также должно быть не менее 1 метра; устанавливайте ёлку на устойчивом основании; не ставьте ёлку у выхода из комнаты. Если она загорится, огонь отрезит дорогу к спасению.

При устройстве иллюминации используйте понижающие трансформаторы или же гирлянды с последовательным включением лампочек с напряжением до 12В и мощностью не более 25 Вт. Изоляция электропроводов не должна иметь повреждений; при малейших признаках неисправности в иллюминации (нагрев проводов, мигание лампочек, искрение и т.п.) немедленно выключите ее. Электрическую сеть следует обеспечить надежными предохранителями. Не украшайте ёлку бумажными игрушками и ватой. Ни в коем случае не украшайте ёлку свечами, не применяйте в помещении хлопушки, фейерверки.

Отдел по чрезвычайным ситуациям Каратальского района

Тұрғындар назарына!

«Елтай ауылдық округі әкімі аппараты» ММ-сі меншік иелерін анықтау жұмыстары барысында Қаратал ауданы, Елтай ауылдық округінің аумағында Сарыбұлақ ауылындағы «Жағатал» репродуктивті құс фабрикасының жұмысшыларына салынған 36 үйдің орны анықталды. Иесі болмаған нысандар коммуналдық меншікке қабылданады.

Аталған тұрғын үйдің жеке меншік иесі ретінде рәсімделген құжаттары бар азаматтар Қаратал ауданы, Қаражиде ауылы, Д.Қонаев көшесі, 12 мекен-жайда «Елтай ауылдық округі әкімі аппараты» ММ-не келулеріңіз сұралады. 2023 жылдың 16 қаңтар айынан бастап 16 ақпан айы аралығында құжаттарды тіркеу, қабылдау жұмыстары жүргізіледі. Анықтама телефоны. 8 (728-34) 2 91 98.

«Елтай ауылдық округі әкімі аппараты» ММ-сі меншік иелерін анықтау жұмыстары барысында Қаратал ауданы, Елтай ауылдық округінің Қаражиде ауылы Қонаев көшесі № 5 мекен-жайдағы «Абай атындағы кооператив кеңсесі» және Қаражиде ауылының Жамбыл көшесі №13 мекен-жайдағы бұрынғы «Жұлдыз» балабақшасы ғимаратының орны анықталды. Иесі болмаған нысандар коммуналдық меншікке қабылданады.

Аталған ғимараттың жеке меншік иесі ретінде рәсімделген құжаттары бар азаматтар Қаратал ауданы, Қаражиде ауылы, Д.Қонаев көшесі, 12 мекен-жайда «Елтай ауылдық округі әкімі аппараты» ММ-не келулеріңіз сұралады. 2023 жылдың 16 қаңтар айынан бастап 16 ақпан аралығында құжаттарды тіркеу, қабылдау жұмыстары жүргізіледі.

Анықтама телефоны. 8 (728-34) 2 91 98.

«Елтай ауылдық округі әкімі аппараты» ММ-сі

Цифровой Казахстан

ПОЧЕМУ УХУДИЛОСЬ КАЧЕСТВО ИНТЕРНЕТА?

Причину ухудшения качества интернета в стране объяснил Министр цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности РК Бағдат Мусин.

Есть много жалоб на качество интернета. Мы признаем это! Но хотелось бы остановиться на некоторых факторах. В настоящее время в связи с ростом цифровой экономики, развлекательного контента (TikTok, YouTube), выходом бизнеса в виртуальное пространство, то есть переходом экономической деятельности на платформенную модель, темпы использования интернет-трафика значительно растут. С начала пандемии этот показатель достиг 800 петабайт, - отметил министр.

По словам Б.Мусина, в прошлом году количество людей, пользующихся интернетом во всем мире, превысило 4,9 млрд человек. А именно за это время количество пользователей интернета в стране составило 90,9 %.

Как он сообщил, растет не только количество тех, кто пользуется интернетом, но и время, в течение которого они заходят в интернет. Эти факторы являются основной причиной увеличения нагрузки на инфраструктуру связи.

Алина ГАЛЫМОВА

Азаматтар назарына!



«Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы» ҚР Заңына 30.12.2022 ж. қол қойылды. Банкроттыққа өтініштер 2023 жылдың наурызында қабылданады.

Азаматтардың банкроттық рәсімдері: 1. Соттан тыс банкроттық (банктер, микроқаржы ұйымдары және коллекторлар алдындағы қарыз 5,5 млн. теңгеге (1600 АЕК) дейін және 12 айдан артық өтелмейді, мемлекеттік тіркеуге жататын мүлік жоқ (жылжымайтын мүлік, жер және көлік құралдары) мемлекеттік кірістер Басқармасымен қарастырылады. 2. Сот банкроттығы (қарыздың қалған түрлері бойынша (сомасына қарамастан) 5,5 млн. теңгеден (1600 АЕК) астам, сотпен қарастырылады. 3. Төлем қабілеттілігін қалпына келтіру (борышкер мүлкінің құны барлық қарыздардың мөлшерінен аспайды), сотпен қарастырылады.

Сұрақтар бойынша Қаратал ауданы бойынша МКБ 8-72834/- 4-16-04, 4-16-05 телефондарға хабарласуға болады.

Для сведения граждан!

30.12.2022 г. подписан Закон РК «О восстановлении платежеспособности и банкротстве граждан Республики Казахстан». Заявления на банкротство будут приниматься в марте 2023 года.

Процедуры банкротства граждан: 1. Внесудебное банкротство (долг до 5,5 млн. тенге (1600 МРП) перед банками, микрофинансовыми организациями и коллекторами, не погашается свыше 12 месяцев, отсутствует имущество, подлежащее гос. регистрации (недвижимость, земля и транспортные средства), рассматривается управлением гос. доходов. 2. Судебное банкротство (свыше 5,5 млн. тенге (1600 МРП) по остальным видам долгов (независимо от суммы), рассматривается в суде. 3. Восстановление платежеспособности (стоимость имущества должника не превышает размер всех долгов), рассматривается в суде.

По всем вопросам просим обращаться в УГД по Каратальскому району, по телефонам 8-72834/- 4-16-04, 4-16-05.

Қаратал ауданы бойынша МКБ

Қызық дерек



Қыс «ШІЛДЕСІ»

Қыс «ШІЛДЕСІ» – қаңтардың 15-29 күндеріндегі аяз. Бұл кезде қыс күшіне еніп, түкірік жерге түспейтін сақылдаған сары аяз болады. Қазақтар мұны «Қыс шілдесі» деп бейнелі түрде атаған. Қыс «Шілдесі» – қаңтар деп атайды, өйткені бәрін малды да жанды да қыс аязы қаңтарып қояды. Халық есепшілері болса, Үркер мен Ай арасындағы бұрыш тіктөртбұрыш жасап орналасса, Қыс «Шілдесі» уақыты басталады деп есептеген.

«Бөрі сырғақ» - қаңтар айының 15-19 күнінде ат құлағы көрінбейтін борандар соғады. Қаңтардың қатты аязы 18-нен 19-на қараған түні қасқырдың арланы мен қаншығы жұптасады. Осы түн әлемдегі барлық заттың тазару түні, әсіресе судың ең тазаратын уақыты. Қасқырлар түнге 00.00-ден таңғы 6.00-ға дейін жұптасады, ұйығады. Көпті көрген көнекөз қариялар қасқырлардың жұптасуына орай қаңтардың осы түнін «Бөрі сырғақ» деп атайды. Сырғақ деудің себебі қатты соққан бораннан қар үстінде ештеңе тұра алмайды, сырғанап ұшып кетеді. Ертеде бабаларымыз осы күнгі сумен нәрестені қырқынан шығарып, екі қабат әйелдері жуындырған, нәрестелер қасқырдай батыр болар деп. Көшпенді халық болған соң таңғы төрт бестерде бұлақтың таза суын ішкен қасқырдай жүректі болады деп. Бұл біздің ата бабаларымыздан қалған ырым – дәстүр.

Ел аузынан

МЕНШІК ИЕСІ:
“Қаратал” газеті” ЖШС
Директор -
Нұрланбек НЕСІПБАЕВ
Бас редактор -
Альфита СЕКСЕНБАЕВА

Біздің мекен-жайымыз:
041000, Үштөбе қ-сы,
Құсморданов көшесі, 21.
Тел. 2-21-08.
Электронды адресіміз:
karatal_1932@mail.ru

Біздің сайтымыз: <http://qaratalnews.kz/>

Газет Қазақстан Республикасы
Ақпарат және Қоғамдық
даму министрінің Ақпарат
комитетінде 2022 жылғы
02 желтоқсанда тіркеліп,
№KZ34VPY00060430 куәлігі
берілген..

Жарияланған мақала
авторларының пікірлері
редакцияның көзқарасын
білдірмейді.
Жарнама мазмұны мен
мәтініне жарнама
беруші жауапты.

Осы шығарылымның
ТАРАЛЫМЫ 1 000
Тапсырыс - №39. Офсеттік
басылым. Көлемі - 1 баспа табақ.
Газет қазақ және орыс тілдерінде
аптасына бір рет жұма күні шығады.
Басылымның индексі: 54759.

Газет “Алматы-Болашақ”
АҚ “Офсет” филиалының
баспаханасында басылады.
Мекен-жайы:
488000, Талдықорған
қаласы, Қабанбай батыр
көшесі, 32.